

MOCIÓ: VALÈNCIA CLIMÀTICAMENT NEUTRA AL 2030 PER (I PER A) LA CIUTADANIA

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Context d'emergència climàtica i el paper clau de les ciutats

Mitigar els efectes del canvi climàtic és un dels principals reptes per a la humanitat. No obstant, el marge de temps per actuar s'està reduint i es necessari **accelerar les transformacions** per donar resposta a una situació que ja es amplament reconeguda com d'emergència climàtica. En este sentit, les ciutats estan cridades a exercir un paper crucial donat que són responsables del 72% de les emissions globals i per a 2050 aglutinaran al voltant del 80% de la població mundial.

Al 2015 es va signar l'**Acord de París** (COP21), on un total de 195 països assumiren el repte de limitar l'augment de la temperatura del planeta entre 1,5°C i 2°C respecte als nivells preindustrials. A tal fi, els països signants es comprometeren a reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle (GEH), de manera que cada país havia de fixar la seua pròpia meta a través d'un pla de mitigació. A este efecte, el Govern d'Espanya presentà el 2019 l'esborrany del Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima (PNIEC).

En l'àmbit autonòmic, la Generalitat Valenciana elaborà i aprovà a l'octubre de 2018 l'Estratègia Valenciana de Canvi Climàtic i Energia en coordinació amb tots els departaments del consell amb competències a través d'un procés participatiu. Els principis d'esta nova estratègia es basen en la reducció dels consums energètics, el foment de les energies renovables, l'autoconsum energètic, l'ús de transport més net i l'impuls d'un equilibri territorial, sense deixar de banda el paper clau dels embornals de carboni com a instrument de reducció d'emissions.

En l'àmbit local, el Pla d'Acció per al Clima i l'Energia Sostenible (PACES) de la ciutat de València s'aprovà en el ple del 25 d'abril de 2019 amb la finalitat de donar compliment al Pacte dels Alcaldes i les Alcaldesses pel Clima i l'Energia, reforçant així tot un seguit d'accions i compromisos iniciats a la ciutat de València de 2009 ençà. Entre els objectius que ratifica el PACES destaca el propòsit de reduir les emissions de CO₂ a la ciutat de València en, almenys, un 40% d'ací a 2030. Al setembre de 2019, l'Ajuntament de València declarà l'emergència climàtica dins del marc de l'adhesió a la iniciativa promoguda per l'Aliança per l'Emergència Climàtica. Al gener de 2021, a proposta de l'alcaldeessa de París, Ana Hidalgo, l'alcalde de València va signar la declaració del cinquè aniversari de l'Acord de París reafirmant el compromís de posar l'acció climàtica en el centre de totes les decisions urbanes per a aconseguir la neutralitat climàtica i crear comunitats equitatives.

Context de les missions d'innovació a Europa i a Espanya

Les missions europees aspiren a orientar els esforços en recerca i innovació a les necessitats de la societat i la ciutadania, donant visibilitat i maximitzant l'impacte de les inversions. La Unió Europea defineix una missió com una ventall d'accions de recerca i innovació basades en l'excel·lència i orientades a l'impacte a través de totes les disciplines i sectors. Una missió està orientada a: a) Aconseguir un objectiu mesurable dins d'un termini preestablert que no es podria aconseguir a través d'accions individuals; b) Aconseguir impacte en la societat i en la formulació de polítiques a través de la ciència i la tecnologia; c) Ser rellevant per a una part important de la població europea.

La Comissió Europea anuncià al setembre de 2020, cinc grans àrees per formular missions dins el seu programa marc *Horizon Europe 2021-2027*. Molts països europeus han començat a alinear els seus esforços amb l'orientació europea a missions i, concretament, el Govern d'Espanya presentà el 9 de desembre de 2020 el programa 'Missions país per a la innovació' amb l'objectiu d'alinear les diferents iniciatives sectorials d'innovació amb els reptes estratègics del nostre país.

La ciutat de València, amb el seu model de governança de la innovació Missions València 2030 aprovat per una àmplia majoria del ple de l'Ajuntament al maig de 2020, es situa al capdavant de les estratègies urbanes de transformació basades en missions per a la ciència, la recerca i la innovació. Gràcies a este

impuls, València ha estat triada el 2020 per la Comissió Europea com una de les 6 millors ciutats europees en matèria d'innovació.

La missió 100 ciutats europees neutres abans de 2030 per (i per a) la ciutadania

La Comissió Europea ha proposat com a missió aconseguir **100 ciutats europees climàticament neutres abans de 2030 per (i per a) la ciutadania**. El seu objectiu no és un altre que secundar, promoure i demostrar com 100 ciutats europees poden avançar, per mitjà d'una transformació sistèmica, cap a la neutralitat climàtica abans de 2030, sabent que l'objectiu global europeu s'estableix per a 2050. Per a grans ciutats com València, la Unió Europea considera el concepte de "ciutat" no com un tot, sinó interpretat a escala de barris, districtes o zones d'especial interès en la ciutat que complisquen un seguit de condicions i requisits.

El **propòsit europeu** amb esta missió és contribuir als objectius establerts pels marcs de política internacional, com l'Acord de París COP21, els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides i l'Agenda Urbana per a la Unió Europea. Així mateix, es una missió que s'alinea amb el *European Green Deal* com a estratègia a llarg termini per a aconseguir una economia pròspera, moderna, competitiva i climàticament neutra abans de 2050.

Hi ha un gran consens a nivells dels experts europeus en que el principal obstacle per a una transició climàtica no és la manca de tecnologies sinó la capacitat d'implementar-les. Per això, Europa proposa un nou enfocament més estratègic i holístic per a fomentar la innovació i el desenvolupament, basat en un **model de governança integrada** i multinivell i una col·laboració profunda entre tot l'ecosistema d'actors per a acompanyar la inversió climàtica en el llarg termini. Este nou model de governança requereix un compromís enorme de les ciutats i dels seus lideratges polítics per a atraure i alinear els esforços de tots els agents amb capacitat de transformació: sector públic, empreses, acadèmia, societat civil, mitjans de comunicació i ciutadania.

La Comissió Europea proposa per a les 100 ciutats, que seran elegides en esta primera dècada, la signatura d'un **contracte climàtic de ciutat** com a nou mecanisme per a desplegar el suport de la Unió Europea. El contracte climàtic serà signat per l'alcalde o alcaldessa de la ciutat, la Comissió Europea i els governs regionals i nacionals.

La ciutadania té una rellevància especial en la missió climàtica, ja que l'èxit de la missió dependrà del paper de les persones, que hauran de tindre un paper actiu i protagonista amb noves plataformes per a actuar i millors recursos per a fer-ho. Almenys un 1% dels fons europeus dedicats a les ciutats a través del contracte climàtic de la ciutat haurà de ser dedicat a recolzar a la ciutadania per al desenvolupament i la implementació de les accions climàtiques.

Les 100 ciutats que signen el contracte climàtic de la ciutat desenvoluparan i implementaran un nou concepte d'innovació: la **innovació sistèmica**. Treballaran conjuntament per abordar desafiaments comuns i crear economies d'escala. En el procés, les 100 ciutats serviran com *hubs* d'innovació per a altres ciutats, de manera que centenars de ciutats europees s'inspiraran, aprendran i replicaran les idees i solucions que afloren de la missió.

Per a aprofitar al màxim el Pacte Verd Europeu, el Marc Financer Pluriennal i el Fons de Recuperació i Resiliència de la UE, totes les inversions han de tindre un efecte multiplicador en l'economia, com també un efecte transformador cap a la sostenibilitat climàtica. En este sentit, la *Mission Board* suggerix una nova **forma integrada de finançament** per als plans d'inversió climàtica de la ciutat que combina diversos instruments de finançament institucional amb una «etiqueta de missió» per a promoure i canalitzar inversions privades.

Els criteris principals per a la **selecció de les 100 ciutats** europees seran la seua ambició, el seu compromís, la seua capacitat i la seua implicació ciutadana. A més, la inclusió i cohesió seran principis

generals pel que hi haurà una representació geogràfica equilibrada i diferències en els nivells de preparació de les ciutats.

Missió València Ciutat Neutra

El **Marc General de l'Estratègia Urbana València 2030** va ser ratificat el 24 de setembre de 2020 pel ple de l'Ajuntament amb el suport d'una àmplia majoria dels grups polítics municipals. Este acord reafirmava el compromís polític i ètic de València amb els ODS, l'Agenda 2030 i l'Agenda Urbana per a convertir-los en referències transversals de les polítiques públiques de la ciutat. En esta línia, la transició ecològica apareix com una de les màximes aspiracions amb un plantejament de planificació-acció-aprenentatge basat en la innovació i l'experimentació que està totalment alineat amb el plantejament de missions. El marc de **Missions València 2030**, va ser aprovat al ple del 28 de maig de 2020 amb un ampli consens. En ell s'inclouen les àrees de rellevància europees i valencianes sobre les quals fixar missions. Dins de la mirada de València com a ciutat sostenible, una de les àrees identificades ha estat la reducció d'un 50% de les emissions de CO₂ a la ciutat de València, coincidint amb una de les cinc prioritats de la comissió europea. Entre les estratègies, objectius i accions d'innovació que inclou, s'hi troba l'aprovació de missions per a la ciutat de València. En consonància, la ciutat de València engegà al juliol de 2020 el grup de treball en transició energètica, conformat per actors rellevants de totes les hèlices de la ciutat i que ha definit sis projectes demostradors per a avançar en la transició energètica de la ciutat. Tots estan completament alineats amb la missió València Ciutat Neutra, però hi destaca especialment el projecte per desenvolupar districtes climàticament neutres que servisquen d'exemple i demostració a l'hora d'escalar la neutralitat climàtica al conjunt de la ciutat.

En este context europeu, nacional i local, l'Ajuntament de València reforça el seu compromís de continuar a l'avantguarda europea en l'acció per a mitigar l'emergència climàtica i en l'impuls a la innovació orientada a missions que milloren la vida de les persones a través d'una estratègia integrada de ciutat. L'aprovació d'una missió de ciutat neutra constitueix, per tant, una gran oportunitat per a la ciutat de València pel seu impacte en la salut de les persones, la sostenibilitat, la transició ecològica, l'adaptació al canvi climàtic, l'atracció d'inversions, l'impuls d'iniciatives econòmiques neutres en carboni, la generació de llocs de treball i l'impuls a la recerca i innovació.

PROPOSTA D'ACORD:

PRIMER. Aprovar la missió València Ciutat Neutra amb el propòsit d'aconseguir almenys 3 barris o pobles de la ciutat climàticament neutres abans de 2030 per (i per a) la ciutadania.

SEGON. Llançar una **crida institucional** a tots els actors de la societat civil, l'acadèmia i la recerca, els sectors econòmics i la resta de institucions públiques de la Comunitat Valenciana, el Govern d'Espanya i la Unió Europea perquè es sumen a la missió climàtica de la ciutat de València.

TERCER. Sol·licitar a totes les delegacions i servicis municipals la **coordinació transversal necessària** i la contribució de cadascuna de les polítiques públiques de València a l'èxit de la missió de València Ciutat Neutra, tot aportant evidències i impactes en els indicadors que s'hi definisquen.

QUART. Esta missió desenvolupa el marc **Missions València 2030** i es formula com a part de l'**Estratègia Urbana València 2030** que, per una banda, articularà la coordinació transversal necessària i el desplegament dels treballs de les diverses delegacions i el sector públic local, i per altra, establirà les aliances i xarxes oportunes per impulsar les innovacions i transformacions sistèmiques necessàries per a l'èxit de la missió València Ciutat Neutra.

CINQUÉ. Aprovar l'impuls i el desplegament dels treballs necessaris per a **postular València com a candidata a ser una de les 100 ciutats europees** seleccionades dins de la Missió Europea: 100 ciutats europees neutres abans de 2030 per (i per) a la ciutadania.

**AJUNTAMENT
DE VALÈNCIA**

Missions
València 2030

SISÉ. **Traslladar a la Generalitat Valenciana, al Govern d'Espanya i a la Comissió Europea** el compromís adquirit per la ciutat de València a través de l'aprovació d'esta missió i articular els espais de governança necessaris per al suport institucional multinivell a la iniciativa de la ciutat de València.